

Verksamhetsberättelse

1 januari–31 december 2018

Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet

org. nr 802007-5852

Förvaltningsberättelse 2018

Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet är en forskningsinfrastruktur och ett nationellt centrum för barn- och ungdomslitteratur med forskningsfrämjande och forskningsstödjande verksamhet. Institutet är en efterfrågad forskningsmiljö och mötesplats för forskare, och spelar en viktig roll för den nationella, nordiska och internationella forskningen inom området, både som resurs (forskningsbibliotek, information, arkiv) och innovatör (forskningsinitiering, konferenser m.m.). Institutets verksamhet finansieras till större delen av statsanslag från Utbildningsdepartementet, Forskningspolitiska enheten. Den utåtriktade programverksamheten bedrivs huvudsakligen med bidrag från Stockholms stad.

Stiftare och representerade i styrelsen är Stockholms universitet, Svenska Förläggareföreningen, Föreningen Svenska Tecknare och Sveriges Författarförbund. I styrelsen har 2018 även ingått två ordinarie ledamöter med förankring i Stockholms kommunpolitik. Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet står, liksom andra stiftelser, under Länsstyrelsens tillsyn.

Institutets uppdrag

Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet fungerar som ett nav för forskningen och det kvalificerade samtalet om barn- och ungdomslitteratur. I uppdraget ingår att stödja och främja forskningen av barn- och ungdomslitteratur. Sedan starten 1965 har Sbi arbetat för att stärka barnbokens ställning och för att öka kunskapen om barn- och ungdomslitteratur. Institutet är en självständig stiftelse som eftersträvar en bred dialog med olika aktörer inom verksamhetsområdet. Sbi vill stimulera en öppen och bred diskussion om litteraturen samt verka för en ökad kompetens och status för alla verksamma inom barnkulturområdet. Svenska barnboksinstitutets verksamhet grundar sig i dess stadgar och ändamålet är att främja forskning och undervisning på alla nivåer i ämnet barn- och ungdomslitteratur, samla och katalogisera i Sverige utgiven barn- och ungdomslitteratur, upprätthålla ett forsknings- och referensbibliotek, vara ett internationellt kontaktorgan, öka kunskapen om och förståelsen för barn- och ungdomslitteratur samt informera förlag, media, bibliotek och andra institutioner samt enskilda om barn- och ungdomslitteratur.

Året 2018 – inledning

År 2018 har institutet aktivt arbetat med att upprätthålla den höga nivå på verksamheten som präglade de senaste åren. Arbetet med de forskningsfrämjande insatserna har varit intensivt. Insamling och katalogisering i institutets forsknings- och referensbibliotek har upprätthållits och utvecklats liksom den utåtriktade verksamheten och samarbeten med andra aktörer. Svenska barnboksinstitutet upplever en mycket positiv respons från omvärlden på det arbete som utförts och trycket på institutets resurser och tjänster är högt.

Det forskningsfrämjande arbetet har bedrivits på en rad olika plan. Förberedelsearbetet för IRSC Congress 2019, världens största internationella forskarkonferens inom området, och troligen det största projekt som Sbi någonsin har initierat, har intensifierats och intresset från forskarvärlden är mycket stort. Vidare har Sbi:s olika forskningsprojekt fortskridit, Sbi:s vetenskapliga skriftserie har publicerat

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

flera titlar och tidskriften *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* hade ett rekordår vad gäller publicerade artiklar och recensioner. Som ett led i att attrahera forskare och få fler forskningsprojekt knutna till institutet har sex särskilda forskarplatser inrättats. Flera forskare har också arbetat på institutet under kortare eller längre perioder, bland annat på stipendier finansierade av Astrid Lindgrens Stiftelse Solkatten.

Institutets biblioteksverksamhet har utvecklats på en rad olika områden under 2018. Precis som tidigare år påverkade den fortsatt ökande utgivningen av barn- och ungdomsböcker i Sverige institutets biblioteksverksamhet, då en allt större del av biblioteksresurserna går till att samla in och hantera detta material. Det nya katalogiseringsystemet Nya Libris, initierat av Kungliga biblioteket (KB), påverkade också arbetet i hög grad och har, liksom för övriga bibliotek i Sverige, medfört fördröjningar i katalogiseringsarbetet.

Efterfrågan på Sbi:s expertkunskaper vad gäller utgivningen av och forskningen om barn- och ungdomslitteratur har fortsatt att öka under 2018. Inte minst märktes det i förfrågningar och mediabevakning kring den årliga Bokprovningsen. Institutet ser ett samband mellan den ökade efterfrågan och de senaste årens förstärkta fokus på barns och ungdomars läsning från förmedlar- och politikerhåll. Det bidrar till att intresset för och kunskapen om svensk barn- och ungdomslitteratur ökar i stort i samhället. Sbi gör sitt bästa för att tillmötesgå den ökade efterfrågan men skulle som självständigt institut med riktade medel kunna göra ännu mer.

Institutet hade liksom tidigare år en omfattande programverksamhet under 2018 där forskare och representanter för bokbranschens olika delar medverkade. Programmen finansierades av externa medel och genom samarbeten. Antalet samarbetspartners har ökat kraftigt de senaste åren, vilket har gett goda synergieffekter och ett utökat nätverk. Av de mer omfattande programmen kan nämnas Bokprovningsen, Ulf Stark-dagen och kursen Att skriva barnbokskritik.

Sbi och KB har en rad samarbeten när det gäller bibliotekssamordning och i tre decennier har KB servat Sbi med tekniska tjänster. Från och med hösten 2018 har den tekniska delen avslutats vilket innebär att endast bibliotekssystemet är kopplat till KB ytterligare en tid. Sbi har också som en konsekvens av detta skapat en ny webbplats.

Det interna arbetet har präglats av kompetensutveckling, måldiskussioner, policyfrågor och arbetsmiljöarbete. Styrelsen och personalen har gemensamt arbetat för att hitta strategier för det fortsatta arbetet med finansiering, mål och visioner.

Viktiga händelser under året

- Ny webbplats lanserad 1 oktober, www.barnboksinstitutet.se
- Massivt intresse från forskarvärlden för IRSC Congress 2019 och medeltilldelning från flera externa finansörer, bland annat 600 000 kr från Riksbankens jubileumsfond
- Rekordår för *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* med fler artiklar och recensioner publicerade än någonsin tidigare

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

- Stort intresse för och genomförande av kursen Att skriva barnbokskritik

Forskningsfrämjande verksamhet

År 2018 har varit ett produktivt år när det gäller det forskningsfrämjande arbetet. Projektet *Den svenska barnlitteraturens historia* gick in i en intensifierad fas och två workshops har genomförts inom institutets stora forskningsprojekt *Boken till barnet – att skapa, förvalta och förmedla ett kulturarv genom Barnbiblioteket Saga*, där 13 forskare från sju svenska universitet och högskolor medverkar. Parallellt med detta har förberedelsearbete pågått för genomförandet av institutets kanske hittills största projekt någonsin, den internationella forskarkonferensen IRSC Congress, som genomförs 2019 i samarbete med Stockholms universitet, Malmö universitet och Åbo Akademi (Finland).

I institutets vetenskapliga tidskrift *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* och institutets skriftserie har det publicerats en rad artiklar, recensioner och böcker. Tidskriften har haft ett historiskt rekordår. Samarbeten och fördjupade kontakter med forskare fortsätter och inrättandet av sex särskilda forskarplatser skapar ytterligare förutsättningar för en attraktiv forskarmiljö med närhet till samlingar och kunskap. Arbetet med att söka medel från externa finansierare för ovanstående och andra projekt har fortsatt. Totalt har 15 ansökningar gjorts varav 9 har beviljats, för IRSC Congress 2019, projektet *Den svenska barnlitteraturens historia*, forskningsprojektet *Boken till barnet*, tidskriften *Barnboken*, genomförande av kursen Att skriva barnbokskritik och korttidsstipendier för forskare.

Forskningsprojekt och vetenskapliga konferenser

Projektet Den svenska barnlitteraturens historia

Svenska barnboksinstitutet leder och finansierar projektet *Den svenska barnlitteraturens historia*, ett översiktsverk över svensk barn- och ungdomslitteratur och dess historia. Professor Boel Westin (Stockholms universitet) är vetenskaplig redaktör och institutets forskningsledare Åsa Warnqvist är redaktör och projektledare. Projektets redaktionsråd består av Ulf Boëthius (Stockholms universitet), Lena Kåreland (Uppsala universitet), Janina Orlov (Stockholms universitet) och Elina Druker (Stockholms universitet). Arbetet med projektet gick under 2018 in i en intensifierad fas, inför den planerade utgivningen under hösten 2019 med Natur & Kultur som utgivande förlag. Medel för projektet har tidigare tilldelats från Kungliga Patriotiska Sällskapet, Svenska Akademien, Torsten Söderbergs Stiftelse och Åke Wibergs Stiftelse. Under 2018 tillfördes även medel från Konung Gustav VI Adolfs fond för svensk kultur och Stiftelsen Olle Engqvist Byggmästare.

Under arbetets gång har redaktionen identifierat områden där tidigare forskning saknas. Detta har resulterat i tidskrävande grundforskning för att göra den historiska översikten fullständig. Det är också den främsta anledningen till att projektet har dragit ut på tiden. Verket kommer att fylla en viktig funktion för såväl lärarutbildningen och andra utbildningar som för allmänheten, media och det barnlitterära fältet i dess helhet.

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

Projektet Boken till barnet

Institutet har under 2018 fortsatt arbetet med forskningsprojektet *Boken till barnet – att skapa, förvalta och förmedla ett kulturarv genom Barnbiblioteket Saga*. Barnbiblioteket Saga startades av folkskollärarna vid sekelskiftet 1900 som en av de största läsfrämjandesatsningarna genom tiderna i Sverige. På 1960- och 1970-talen överfördes Saga-arkivet till Sbi. Arkivet omfattar 22 hyllmeter och innehåller allt från manuskript och brev till ekonomiska handlingar. Det erbjuder en rad forskningsmöjligheter inom skilda områden, men materialet är i det närmaste obeforskat. Syftet med projektet är bland annat att möjliggöra digitalisering av delar av materialet för att göra det mer synligt, tillgängligt och användarvänligt, vilket det inte är idag.

Forskningen bedrivs av 13 forskare verksamma vid sju svenska universitet och högskolor. Samtliga är välmeriterade inom för projektet relevanta områden. Medverkande forskare är Maria Andersson (Stockholms universitet), Anne Banér (Stockholms universitet), Ulf Boëthius (Stockholms universitet), Elina Druker (Stockholms universitet), Martin Hellström (Linnéuniversitetet), Lena Kåreland (Uppsala universitet), Sara Kärrholm (Lunds universitet), Eva Nordlinder (Mittuniversitetet), Björn Sundmark (Malmö universitet), Åsa Warnqvist (Svenska barnboksinstitutet), Boel Westin (Stockholms universitet), Olle Widhe (Göteborgs universitet) och Magnus Öhrn (Stockholms universitet).

Projektledare är institutets forskningsledare Åsa Warnqvist och projektet administreras av Sbi. Medel för förberedande arbete har tilldelats från Anérstiftelsen, Åke Wibergs Stiftelse och Magnus Bergvalls Stiftelse. Under 2018 har två forskarworkshops genomförts med samtliga forskare, med syftet att orientera de deltagande forskarna i det stora arkivmaterialet och att precisera forskningsprojektets frågeställningar. Arbetet med att formulera en utökad projektplan och söka medel för hela eller delar av projektet kommer att fortsätta under 2019.

IRSL Congress 2019

International Research Society for Children's Literature (IRSL) grundades 1970 och har sedan 1971 anordnat internationella forskarkonferenser vartannat år som successivt har vuxit i storlek. IRSL Congress är i dag världens största internationella forskarkonferens inom ämnet barn- och ungdomslitteratur. Svenska barnboksinstitutet har av IRSL:s styrelse blivit utvalt att arrangera nästa konferens. Den ges i Stockholm 2019 och genomförs i samarbete med Stockholms universitet, Malmö universitet och Åbo Akademi. Temat är "Silence and Silencing in Children's Literature" och konferensen beräknas attrahera omkring 300–500 forskare från hela världen. Den kommer att äga rum i City Conference Centres lokaler i centrala Stockholm (Norra Latin).

Under 2018 har arbetet med konferensplaneringen fortskridit. Konferensen har en egen logotyp och en egen webbplats: www.irsclcongress2019.com. I oktober öppnades registreringen för abstracts och när den stängdes i november hade 552 individuella abstracts inkommit (varav 124 ingår i 32 föreslagna paneler). Ytterligare forskare som missade deadline för abstracts står på kö. Arbetet med granskning av abstracts inleddes under december månad.

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

Konferensen har tilldelats medel från Riksbankens jubileumsfond, Vetenskapsrådet, Malmö universitet och Stockholms universitet. Arbetet med sponsring har också inletts under året och har hittills varit framgångsrikt. Detta arbete fortsätter och intensifieras under våren 2019.

Sverige har anordnat IRSCS Congress två gånger tidigare, 1976 och 1995, då Göte Klingberg respektive Maria Nikolajeva var ordförande i sällskapet. Sbi var inblandat båda gångerna, framför allt 1995. Institutets tidigare chef Sonja Svensson hör även till de svenskar som har suttit i IRSCS:s styrelse. För närvarande sitter Sbi:s forskningsledare i styrelsen och är även vice ordförande.

Samarbeten

Sbi har en rad samarbeten med forskare och forskningsinstitutioner i Sverige och utomlands, bland annat genom de forskningsprojekt, konferenser och publikationer som Sbi initierar och leder. Den främsta samarbetspartnern är Stockholms universitet. 2018 fortsatte de nya samarbeten som tidigare inletts i syfte att manifesteras Sbi:s uppdrag att verka i hela Sverige och som internationellt kontaktorgan.

Samarbetet med nätverket Centre for Childhood Research in Literature, Language and Learning (CHILL) vid Linnéuniversitetet fortsatte under 2018. Sbi:s forskningsledare är affilierad forskare vid universitetet och ingår i nätverket. En rad gemensamma projekt befinner sig också på planeringsstadiet, bland annat en vetenskaplig konferens på temat flickskap 2021. CHILL består av forskare från olika ämnesområden inom humaniora med ett gemensamt intresse för forskning som berör barn och barndom.

Det tidigare inledda tvärvetenskapliga Erasmus-samarbetet med University of Glasgow fortsatte även 2018. Det innebär att studenter har möjlighet att vistas vid Sbi en tid under deras tvååriga masterutbildning International Masters in Children's Literature, Media and Culture (IM CLMC). Även forskarutbyten kan komma i fråga längre fram. Samarbetet sker mellan University of Glasgow och en rad organisationer, förutom Sbi även universitet i Barcelona i Spanien, Aarhus i Danmark, Tilburg i Nederländerna och Vancouver i Kanada.

Vetenskapliga publikationer

Institutets vetenskapliga skriftserie

Stora delar av den samlade barn- och ungdomslitteraturforskningen i Sverige ingår sedan 1971 i Sbi:s vetenskapliga skriftserie, Skrifter utgivna av Svenska barnboksinstitutet, som ges ut i samarbete med ett antal olika förlag och vetenskapliga institutioner. Det rör sig om akademiska avhandlingar, monografier, antologier och bibliografier inom området barn- och ungdomslitteratur. Redaktör för skriftserien är institutets forskningsledare Åsa Warnqvist. Skriftserien tillfördes under 2018 tre nya titlar. Vid årets slut omfattade skriftserien 147 titlar. Följande titlar utkom under 2018:

145 *Humanetten 39/2017: Linnéuniversitetets sommarkurser 10 år: jubileumsnummer*. Huvudredaktör: Hans Hägerdal; gästredaktörer: Helene Ehriander och Maria Nilson. Växjö: Linnaeus University Press, 2018.

146 Sonja Svensson, *Barnvänner och skolkamrater: svenska barn- och ungdomstidningar 1766–1900 sedda mot en internationell bakgrund*. Stockholm: Carlssons, 2018.

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

147 Hilda Jakobsson, *Jag var kvinna. Flickor, kärlek och sexualitet i Agnes von Krusenstjernas tidiga romaner*. Stockholm: Makadam, 2018. Diss. Stockholm.

Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning

Institutets tidskrift *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* är den enda vetenskapliga tidskriften i Sverige med fokus på barn- och ungdomslitteratur. Tidskriftens artiklar och recensioner är fritt tillgängliga på www.barnboken.net. Tidskriften är tillgänglig i fulltext via flera stora öppna internationella databaser och indexerats i 24 databaser i Sverige och internationellt, bland andra Scopus, Google Scholar och MLA International Bibliography. Under 2018 fick tidskriften 95 nya egna prenumeranter att jämföra med 59 nya 2017. Totalt har 436 läsare från hela världen läst artiklar direkt på tidskriftens webbplats genom egna nedladdningar.

År 2018 har tidskriften haft två större teman, dels "Den nordiska barnboken runt 1968", dels "Med bilden i fokus". Olle Widhe, docent vid Göteborgs universitet, var gästredaktör för det förstnämnda temat. Mia Österlund, docent vid Åbo Akademi, Finland, var gästredaktör för det senare. Temat "Den nordiska barnboken runt 1968" uppmärksammades med ett publikt program där fyra av de fem publicerade artiklarna presenterades av sina respektive skribenter. "Med bilden i fokus" omfattade nio artiklar. Till varje tema publicerades en längre introduktion av respektive gästredaktör. En övrig artikel publicerades fristående från årets teman. Totalt publicerades i årgång 41 (2018) 15 artiklar (varav tre på engelska, elva på svenska och en på norska) och 20 recensioner, vilket är mer än något annat år i tidskriftens historia. Totalt medverkade elva svenska forskare, fyra nordiska och tre utomnordiska artikelförfattare. Av recensionerna skrevs sju av svenska forskare, åtta av nordiska och fem av utomnordiska.

Redaktör för tidskriften 2018 var institutets forskningsledare, som också ingår i redaktionsrådet för tidskriften. 2018 har redaktionsrådet utökats med tre ledamöter. Förutom de tidigare ledamöterna professor Björn Sundmark (Malmö universitet, Sverige) och docent Mia Österlund (Åbo Akademi, Finland) har följande tillkommit: docent Olle Widhe (Göteborgs universitet, Sverige), fil. dr. Maria Jönsson (Umeå universitet, Sverige) och fil. dr. Anne Skaret (Høgskolen i Innlandet, Norge). Recensionsredaktör har under året varit forskningsassistent Hanna Liljeqvist (Svenska barnboksinstitutet). Redaktionsrådet har haft en omfattande löpande kommunikation via e-post och ett fysiskt möte. I tidskriftens internationella Advisory Board ingår 15 framstående svenska, nordiska och internationella forskare. Tidskriften ges ut med stöd från Vetenskapsrådet och tilldelades under 2018 även ett nordiskt NOS/HS-stöd, för 2019 och 2020 års verksamhet.

Övrig forskningsfrämjande verksamhet

Forskare vid Svenska barnboksinstitutet

Sbi har de senaste åren arbetat aktivt för att knyta till sig forskare, dels genom att anordna aktiviteter som workshops, program och bok- och forskningsprojekt, dels genom att ge forskare tillgång till arbetsrum och arkiv. Som ett led i att underlätta för forskare att förlägga sina medel till institutet (Sbi är sedan 2016 godkänd medelförvaltare hos Vetenskapsrådet, Forma, Fortes och Riksbankens jubileumsfond) och göra detta mer attraktivt har sex särskilda forskarplatser inrättats.

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

Under 2018 sökte och fick institutet medel från Astrid Lindgrens Stiftelsen Solkatten för fyra korttidsstipendier. Dessa tilldelades Ida Moen Johnson, doktorand vid Department of Scandinavian vid UC Berkeley, USA; Kesia Eidesen, doktorand i konsthistoria vid Universitetet i Oslo, Norge; Anna Lyngfelt, docent i litteraturvetenskap vid Göteborgs universitet och Charlotte Vybiral, doktorand vid Philologisch-Kulturwissenschaftlichen Fakultät vid Universitetet i Wien, Österrike.

2018 års stora Solkatten-stipendium tilldelades Dr. JoAnn Conrad vid California State University, USA. Conrad arbetar med ett forskningsprojekt om svenska kvinnliga illustratörer under 1800- och 1900-talen, med tonvikt lagd på deras bilderboks-konst, bok- och barntidningsillustrationer.

Förutom 2017 års Solkatten-stipendiat Basmat Evan-Zohar, verksam vid Tel Avivs universitet i Israel, och flera av årets stipendiater har flera forskare med egna medel vistats längre eller kortare perioder vid institutet för att arbeta med material till olika forskningsprojekt, till exempel Margaretha Ullström, verksam vid Karlstads universitet; Helene Ehriander, Linnéuniversitetet i Växjö; Terri Doughty, Vancouver Island University, Kanada och Aino Isojärvi, doktorand vid universitetet i Uleåborg, Finland.

Forskningsstödjande verksamhet

Forsknings- och referensbiblioteket

Sbi:s bibliotek ger service till alla som söker upplysningar om barn- och ungdomslitteratur och den forskning som bedrivs om denna. Bibliotekets huvudsakliga målgrupper är forskare och studenter men service ges även till bibliotekarier, pedagoger, upphovspersoner, journalister och en intresserad allmänhet. I början av året invigdes den upprustade forskarsalen med sex särskilda forskarplatser.

Antalet registrerade utlån (inklusive omlån) av teoretisk litteratur under 2018 var 2 984 varav 107 utgjordes av fjärrlån till andra bibliotek. Detta är en liten ökning jämfört med 2017 och beror på ett ökat antal omlån. Utlånen och fjärrlånen har däremot minskat något. Antalet läsesalslån av barn- och ungdomslitteratur har ökat, vilket bland annat har sin förklaring i att ett större antal forskare än tidigare har förlagt sin arbetstid till biblioteket.

De fysiska besöken till biblioteket har minskat jämfört med föregående år. Det här återspeglar utvecklingen i hela biblioteksvärlden och redovisas i Sveriges officiella biblioteksstatistik 2017. Där rapporteras också ett stigande intresse för e-medier. För specialbibliotek är den utvecklingen problematisk på grund av digital inlåsning som är förenad med stora kostnader. Ytterligare en anledning till det minskade antalet biblioteksbesökare är att Bokprovningsföreläsningarna i Stockholm för första gången hölls på annan plats än Sbi. Bytet av lokal var mycket positivt ur alla aspekter utom just att åhörarna inte bereddes möjlighet att besöka utställningen (2017 års utgivning av barn- och ungdomsböcker) i biblioteket vilket de kunnat göra tidigare år. Se hela besöks- och utlåningsstatistiken på s. 18.

Under 2018 har förberedelser för ett nytt bibliotekssystem gjorts, till exempel genom studiebesök på andra specialbibliotek. Under den kommande perioden kommer detta arbete att intensifieras och målet är att ha ett nytt bibliotekssystem igång 2020, då Sbi kopplas bort från KB:s bibliotekssystem. Detta är en stor investering som kommer att kräva ytterligare finansiering.

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

Svenska barnboksinstitutet har under året lämnat synpunkter på *Utkast till nationell biblioteksstrategi*. Det gäller framför allt de skrivningar som berör institutet och där vi anser att det uppstått missuppfattningar om institutets verksamhet. Biblioteksstrategin har hanterat Sbi som ett bibliotek och inte som ett forskningsinstitut, vilket har lett fram till felaktiga slutsatser om verksamheten.

Samlingarna

I institutets samlingar ingår barnbokssamlingen, den teoretiska samlingen samt en rad specialsamlingar, varav den största är Saga-arkivet. Institutets katalogiserade bokbestånd uppgick vid årsskiftet till 116 876 volymer. Därtill kan läggas 47 periodiska publikationer. I december antogs en Mediaplan med tillhörande inkösprinciper. Mot slutet av året initierades arbetet med en Bevarande- och gallringsplan, som beräknas pågå under hela 2019.

Till följd av den kraftigt ökade utgivningen av barn- och ungdomsböcker räcker inte längre Sbi:s magasin till. Förberedelser har därför påbörjats för att undersöka möjligheten att inrätta kompaktushyllor på befintliga ytor. Detta är en stor investering som kommer att kräva ytterligare finansiering.

Barnbokssamlingen

Sbi:s bibliotek har haft som mål att såvitt möjligt samla in hela 2018 års produktion av barn- och ungdomsböcker i Sverige, vilket har uppnåtts. Eftersom biblioteket inte är ett pliktbibliotek bygger samlingen på gåvor. Huvuddelen av alla i Sverige verksamma förlag och utgivare skänker generöst ett exemplar av varje utgiven barn- och ungdomsbok till institutet. Även privatpersoner donerade böcker och annat material under 2018. Alla barn- och ungdomsböcker indexerats och registreras i Libris varefter posterna förs över till Sbi:s bibliotekskatalog ELSA.

Biblioteket katalogiserade 2018 totalt 2 039 barn- och ungdomsböcker vilket är en minskning med 40 procent jämfört med 2017, men 2017 gjordes flera stora katalogiseringsinsatser vilket gör att det året avviker i statistiken. Katalogiseringen omfattar både böcker utgivna i Sverige samt översättningar från svenska till andra språk utgivna i andra länder. Övergången från katalogiseringsverktyget Voyager till Nya Libris har påverkat katalogiseringsarbetet med ökad tidsåtgång till följd. Det har även inneburit att katalogisering av suecana fått skjutas på framtiden

Den teoretiska samlingen

Bibliotekets teoretiska samling är en av de äldsta och största i världen inom området och därmed en unik resurs för både nationella och internationella forskare. Biblioteket köper in relevant svensk och utländsk teoretisk litteratur, som litteraturvetenskapligt behandlar barns och ungdomars litteratur och läsning. Vissa nya titlar presenteras på institutets webbplats och i sociala medier under #tisdagstipset. De tidigare nämnda nya inkösprinciperna innebär en omprioritering av vad som köps in, vilket syns i ett lägre antal nyförvärvade teoretiska verk jämfört med 2017. Under hösten avslutades också prenumerationer på två uppslagsverk, där respektive del tidigare räknats som monografi.

Institutets teoretiska samling fyller en viktig funktion då förvärven av tryckt material minskar vid högskolor och universitet. Samtidigt står biblioteket, precis som många andra specialbibliotek, inför en rad ut-

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

maningar vad gäller tillgång till digitalt material. Biblioteket följer utvecklingen inom området bland annat genom medverkan i nätverk för specialbibliotek.

Katalogisering

Sbi:s bibliotek sätter sedan år 2000 systematiskt ämnesord på den barn- och ungdomslitteratur som ges ut i Sverige och sedan 1970-talet på den teoretiska litteratur som köps in till biblioteket. Alla ämnesord är sökbara i ELSA och i LIBRIS.

I juni gick det webbaserade katalogiseringsverktyget Nya Libris i skarp drift för alla Librisbibliotek i Sverige. Den startversion som lanserades hade emellertid kraftigt begränsad funktionalitet och trots att ett antal uppdaterade versioner produktionsatts under hösten kvarstår många brister. För Sbi har det lett till omfattande fördröjningar i katalogiseringsarbetet då de mest grundläggande uppgifterna inte gått att genomföra och det har tagit betydligt längre tid än vanligt att katalogisera såväl barn- och ungdomslitteratur som teoretiskt material.

Barnämnesord

Sbi har det formella och nationella ansvaret för arbetet med att utveckla och administrera ämnesord för den barn- och ungdomslitterära utgivningen, de så kallade barnämnesorden, som bidrar till att barn- och ungdomslitteraturen blir sökbar. Under 2018 har arbetet med att utveckla och att påföra ämnesord och genrebeteckningar i katalogposterna för barn- och ungdomsböcker fortsatt. Barnämnesorden gynnar särskilt institutets huvudmålgrupp, forskarna, men också alla andra målgrupper, inte minst folkbibliotekens användare.

Redaktionen för barnämnesorden samverkar med Svenska ämnesord på KB och en referensgrupp som utgörs av deltagare från Bibliotekstjänst (BTJ), Lunds stadsbibliotek, Mediateket i Stockholm, Stockholms stadsbibliotek och Internationella biblioteket. Redaktionen är sammankallande för referensgruppen som har fyra möten per år (två fysiska och två via mejl). Vid mötena fattas beslut om nya barnämnesord, vilka Sbi:s bibliotek sedan auktoriserar i Libris. Under hösten 2018 har det inte gått att auktorisera nya ämnesord med anledning av att den funktionen ännu saknas i Nya Libris.

Under 2018 har fem nyhetsbrev skickats ut innehållande information om nya barnämnesord samt annat av intresse inom området. I dagsläget går nyhetsbrevet ut till ett sjuttioal prenumeranter, främst från olika bibliotek. Redaktionen har under året deltagit i en nätverksträff för Svensk biblioteksförnings HBTQ-nätverk. Nätverket har i och med det blivit en bra samarbetspartner när det gäller frågor om ämnesord inom HBTQ-området.

Redaktionen har företagit en studieresa till Skåne och där besökt BTJ, Egmont förlag, Malmö stadsbibliotek och Lunds stadsbibliotek. Studieresans syfte var att få inblick i respektive verksamhet, bland annat utifrån barnämnesordsarbetet och Sbi:s arbete med att samla in barn- och ungdomslitteratur. Med BTJ påbörjades även diskussionen kring att BTJ från april 2019 kommer att katalogisera och sätta ämnesord i Nya Libris. Diskussionen rörande konsekvenser och arbetsmetoder fortsatte sedan vid ett möte på KB där även Sbi:s bibliotekschef deltog.

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

Teoretiska ämnesord

Den teoretiska litteratur som köps in till institutets bibliotek – samt tidskriftsartiklar ur tidskrifter från hela världen – görs sökbar genom ämnesord som återfinns i den för Sbi unika ”Ämnesordlista – teoretisk litteratur”. Den teoretiska ämnesordlistan utvecklas kontinuerligt av redaktionen. Nya ämnesord diskuteras och antas vid återkommande biblioteksmöten. De teoretiska ämnesorden är av mycket stort värde för den forskning som bedrivs inom området. Böcker, tidskriftsartiklar och uppsatser katalogiseras och indexeras i LIBRIS och återfinns dels i ELSA, dels i ämnesbibliografin BULB.

Information och kommunikation

Informationsspridning och medial uppmärksamhet

Sbi:s kanaler för information och dialog utgörs av webbplatsen, sociala medier och pressrummet på Mynewsdesk. Den 1 oktober lanserades en ny, modernare webbplats, www.barnboksinstitutet.se, där bland annat filmer från våra evenemang tillgängliggjorts på Sbi play. De filmade programmen gör det möjligt för dem som inte kan besöka institutet att ta del av utbudet. Många högskolor och universitet använder exempelvis filmerna från Bokprovningsen i undervisningen. I sociala medier arbetar vi numera med rörlig bild för att marknadsföra olika delar av verksamheten, inte minst den forskningsfrämjande.

När det gäller förfrågningar från media rörande barn- och ungdomslitteratur är det tydligt att institutet är en tongivande och respekterad part för experthjälp och utlåtanden. Den årliga Bokprovningsen 2018 genererade stor uppmärksamhet under hela året i media och i synnerhet i direkt anslutning till releasen av Bokprovningsrapporten i mars. Trenden visar att intresset för Bokprovningsen inte bara är koncentrerat till själva releasetillfället utan håller i sig och att de analyser av utgivningen som Bokprovningsen bidrar med fortsätter att plockas upp av media under hela året. Längre reportage om delar av undersökningen har publicerats i SVT, Sveriges Radio, dagstidningar och fackpress.

Svenska barnboksinstitutet har nämnts i redaktionella medier vid ca 260 tillfällen, varav Bokprovningsen står för ca 90 tillfällen. Totalt har Sbi sänt ut 32 nyhetsbrev och 11 pressmeddelanden med information om den forskningsfrämjande verksamheten, Bokprovningsen, aktuella föreläsningar och andra evenemang. Anpassningar till den nya dataskyddslagen GDPR har gjorts under året.

I samband med tillkännagivandet av Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne medverkade Sbi:s experter bland annat i Sveriges Radio P1. Sbi:s forskningsledare har medverkat i olika publikationer med artiklar, såväl populära som vetenskapliga, bland annat med en vetenskaplig artikel om skildringar av flykt i samtida barn- och ungdomslitteratur i tidskriften *Bookbird*.

Tredje uppgiften

Sbi:s ämnesområde engagerar och intresserar långt fler än de som studie- eller yrkesmässigt söker information om barn- och ungdomslitteratur. Även om institutets målgrupper framförallt är forskare och studenter samt upphovspersoner, journalister, redaktörer, pedagoger i skola och förskola, bibliotekarier och andra förmedlare, ger institutets bibliotek också service till andra som söker svar på frågor om barn-

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

och ungdomslitteratur, till exempel privatpersoner. De ovan nämnda barnämnesorden har väsentligt förbättrat och förenklat sökningar bland all i Sverige utgiven barn- och ungdomslitteratur.

Representanter för organisationer och myndigheter i Sbi:s ständigt vidgade kontaktnät inbjuds till utställningar, föreläsningar, seminarier, workshops och konferenser. *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* och den vetenskapliga skriftserien är viktiga instrument för att sprida kunskap om forskningsresultat till så stora grupper som möjligt.

Arrangemang

Programverksamheten syftar till att sprida kunskap om forskningsresultat, ny forskning och barns och ungas läsning samt skapa intresse för och opinion kring barn- och ungdomslitteraturens roll i samhället.

Institutet satsar på större arrangemang och evenemang i samarbete med andra aktörer och på andra orter. Arrangemang som riktar sig specifikt till forskare har prioriterats, bland annat forskarworkshops (se särskilda rubriker). Satsningen på samarbeten på andra orter gör att institutet når ut till publik i andra delar av Sverige än Stockholm. I december arrangerade Kultur i Väst i samarbete med Sbi en hel dag om ungdomslitteratur. Sbi arrangerade även till exempel två seminarier på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg och medverkade i ytterligare tre.

Av de publika program som har arrangerats i Stockholm kan förutom Bokprovningen och kursen Att skriva barnbokskritik (se vidare nedan) nämnas Barnens '68 där fem forskare presenterade ny forskning publicerad i *Barnboken*, om hur åren runt 1968 påverkade barnlitteraturen. En dag till minne av Ulf Stark samlade forskare, konstnärer, musiker, förläggare och författare för att uppmärksamma författaren Ulf Stark (1944–2017). Seriedagen, en halvdag om serier för barn och unga, genomfördes för fjärde året i rad och bland de medverkande sågs forskare, bibliotekarier och upphovspersoner.

Samtliga program har genomförts med stöd från Stockholms stad, vissa också med annan extern finansiering (se bilaga för fullständig lista över Sbi:s programverksamhet). Sbi arrangerade totalt 16 program under 2018. Antalet åhörare vid de externa programmen har minskat i jämförelse med 2017 vilket beror på att antalet turnéorter för Bokprovningen var färre 2018 (2 st) än 2017 (5 st).

Bokprovningen

Inom ramen för Bokprovningen presenterar Sbi föregående års utgivning av barn- och ungdomslitteratur i ett halvdagsprogram öppet för allmänheten samt genom en omfattande skriftlig dokumentation med analyser av och statistik över utgivningen. Denna rapport läggs ut fritt tillgänglig på webbplatsen. Bokprovningen omfattar även en stor utställning i Sbi:s bibliotek av den samlade utgivningen av årets barn- och ungdomsböcker. Utställningen pågick 2018 under mars–maj. 2018 förlades föreläsningarna i Stockholm till ABF-husets Z-sal. Att byta lokal bemöttes mycket positivt av publiken och det är tydligt att lokalen på Odengatan 61 inte längre räcker till för detta populära evenemang. Besöksorter under turnén 2018 var Malmö och Göteborg. Bokprovningen filmades av Bred Media och finns tillgänglig på Sbi play.

Den tydligaste tendensen när det gäller barn- och ungdomsböckernas innehåll 2017 identifierade Sbi som ett stort intresse för samtiden. Liksom tidigare år var en annan framträdande aspekt utgivningens stora ökning. 2018 års Bokprovning innehöll följande presentationer av medarbetare på Sbi: Fördubbling

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

och förändring – barn- och ungdomsboksutgivningen i siffror 1992–2017 (Kajsa Bäckius), Barn- och ungdomsböcker utgivna 2017 – en övergripande genomgång (Åsa Warnqvist), Debutantutgivningen – en genomgång (Sofia Gydemo), "Vad är det som finns i skogen, barn?" – skogen i barn- och ungdomslitteraturen 2017 (Karin Mossed). Vid sidan av institutets personal anlitas såväl forskare som andra experter som gästföreläsare under Bokprovingen. 2018 inbjöds Ann Steiner, universitetslektor vid Lunds universitet. Hon deltog med föreläsningen "Digital barn- och ungdomslitteratur – hur ser utgivningen ut?"

Kurser och kompetensutveckling

Institutet får många förfrågningar om samarbeten vilket är mycket glädjande och ett tecken på att expertkunskaperna på Sbi värderas högt. Bokprovingen används bland annat av bibliotekarier som kompetensutveckling. Institutet har under 2018 lämnat remissvar på betänkandet *Barns och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället* och särskilt kommenterat de frågor som berör fortbildning och kompetensutveckling där Sbi har mycket att tillföra. Även i *Utkast till nationell biblioteksstrategi* betonas vikten av kompetensutveckling för bibliotekspersonal och Sbi nämns som en samarbetspart.

En ny satsning på kompetensutveckling för 2018 var samarbetet med Svenska barnboksakademien om att arrangera kursen Att skriva barnbokskritik. Kursen genomfördes 22–23 november och bestod av föreläsningar, workshops samt läsning av litteratur och inlämningsuppgifter före och efter kursdagarna. Kursen riktade sig till bloggare, barnbokskritiker och personer som skulle vilja skriva barnbokskritik. Syftet var att ge dem verktyg för att utveckla sitt kritiska tänkande kring barn- och ungdomsböcker och sin bildkompetens samt stärka dem i deras arbete. 30 deltagare fick plats av 77 sökande. Trycket på kursen visar att behovet är stort och förhoppningen är att kursen ska kunna ges även 2019. Deltagarna kom från hela landet och var endast kvinnor. Åsa Warnqvist, forskningsledare vid Sbi var kursledare. Föreläsare var Ulla Rhedin, forskare och kritiker, Erik Titusson, förläggare, och Lotta Olsson, kritiker på Dagens Nyheter. Workshopledare var Mats Berggren, författare och kritiker, och Mia Österlund, forskare och kritiker. Kursen gavs i samarbete med och med stöd av Kulturrådet, Stockholms stad, Svenska barnboksakademien, Svenska Akademien och Sveriges författarförbunds barn- och ungdomslitterära sektion BULT.

Utställningar

Sbi arrangerade totalt 10 utställningar under 2018. För att uppmärksamma hur åren kring 1968 påverkade den svenska barnboksutgivningen genomfördes en utställning och ett program (se bilaga) under rubriken "Barnens '68 – när barnboken politiserades, fantasin flödade och debatten blev vassare". I utställningen visades ett 70-tal böcker som tydligt påverkats av de strömningar som fanns i samhället runt 1968, som politiska protester, antiauktoritära rörelser, ifrågasättandet av klassamhället, skolan och diskussioner om barns rättigheter. Utställningen rönt stor uppmärksamhet i media med exempelvis ett längre inslag i SVT:s *Kulturnyheter*.

2017 års utgivning av barn- och ungdomsböcker visades i en tematisk utställning i samband med Bokprovingen. Vidare har utställningar med verk av Ulf Stark, Sven Wernström, Inger Brattström och 2018 års Alma-pristagare Jacqueline Woodson ställts ut. Olika barnbokspriser har också uppmärksamats. En utställning med tecknade serier ur samlingarna visades i anslutning till Seriedagen i maj.

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

Sbi:s specialsamling Barnbiblioteket Saga har gett upphov till det omfattande projektet "En sagolik skola – Folkskolan 175 år" som drivs av Lärarstiftelsen med Sbi som samarbetspartner. Delar av Saga-samlingen ingår som en del i den vandringsutställning som visas i Sverige på flera platser 2017–2019. Utställningen startade på Prins Eugens Waldemarsudde i Stockholm i mars 2017.

Studiebesök

Svenska barnboksinstitutet erbjuder grupper att besöka institutet under ett ca en och en halv timme långt studiebesök. Institutet presenteras och en genomgång ges av svensk barn- och ungdomslitteraturs historia och/eller Bokprovningsen. Även under Bokprovningsen erbjuds studiebesök med inriktning på den aktuella utställningen och presentation av föregående års utgivning. Antalet deltagare vid gruppbesöken har ökat under 2018 jämfört med tidigare år. Grupperna består av studenter och utbytesstudenter, pedagoger, skolbibliotekspersonal, bibliotekarier och bokhandelsmedhjälpare. Besökarna kommer från bland annat Stockholms universitet, Institutionen för ABM (Arkiv, bibliotek, museer) vid Uppsala universitet, folkhögskolor och bibliotekscentraler.

Samarbeten

De vetenskapliga institutioner som Svenska barnboksinstitutet har samarbetat med under 2018 har varit Aarhus universitet i Danmark (Institut for Kultur og Samfund), Göteborgs universitet (Institutionen för litteratur, idéhistoria och religion), Høgskolen i Innlandet i Norge (Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk), Linnéuniversitetet (Institutionen för film och litteratur), Malmö universitet (Institutionen för kultur-språk-medier), Mittuniversitetet (Avdelningen för humaniora), Stockholms universitet (Institutionen för kultur och estetik, Centrum för barnkulturforskning), University of Reading i Storbritannien (Modern Languages and European Studies), Uppsala universitet (Institutionen för ABM, Litteraturvetenskapliga institutionen), Åbo Akademi i Finland (Litteraturvetenskapliga institutionen).

Övriga samarbetspartners för framförallt den utåtriktade programverksamheten under året har varit en rad svenska barnboksförlag, ABF Stockholm, Astrid Lindgren AB, Astrid Lindgren-sällskapet, Bokmässan, IBBY Sverige, Lennart Hellsing-sällskapet, Kultur i Väst, Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne, Lärarförbundet, Lärarstiftelsen, Läsrörelsen, Marta Sandwall Bergströms stipendiefond, Nordiska barnbokskonferensen i Stavanger, Region Skåne, Serieteket och Stockholms Internationella Seriefestival, Snöbollens priskommitté, Svenska barnboksakademin, Svenska Tecknare, Svenska Förläggareföreningen, Sveriges Författarförbund, Sveriges Hembygdsförbund och Sveriges Museer. Institutet är även medlem i den Nationella skolbiblioteksgruppen.

Nordiska och internationella kontakter

Institutets forskningsledare har genom *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning*, Sbi:s vetenskapliga skriftserie, workshops och konferenser löpande kontakt med svenska och utländska barnboksforskare. Kontakterna med utländska forskare har också intensifierats i och med arbetet med IRSC Congress 2019. Forskningsledaren har presenterat ett paper vid konferensen L. M. Montgomery and Reading i Kanada, medverkat med två papers samt deltagit i en panel vid Linnéuniversitetets internationella symposium Diversity in Children's Literature samt presenterat sin forskning vid Åbo Akademi i Finland.

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

Kontakter med våra nordiska grannländer sker även kontinuerligt bland annat genom arbetet i programrådet för den nordiska barnbokskonferensen som ges vartannat år i Stavanger i Norge.

Regelbundet utbyte av information och material sker också med biblioteks-, arkiv- och universitetsinstitutioner samt barnboksspecialister i Europa, Nordamerika, Australien och Japan, mer sporadiskt även med Latinamerika, Afrika och övriga Asien. Nyutkomna titlar i institutets skriftserie distribueras till flera utländska mottagare, inklusive barnboksinstitutioner. Institutets tidskrift *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* läses av forskare över hela världen.

Institutet har under året haft flera utländska besökare, såväl forskare som branschpersoner. Bibliotekets omfattande teoretiska samling och Bokprovingen röner stor uppmärksamhet bland dessa besökare. Många hör också av sig genom institutets andra kanaler med frågor som rör svensk barnlitteratur. Besöken förmedlas via Svenska Institutet, IBBY Sverige (International Board on Books for Young People), Kulturrådet och Internationella biblioteket, men många specialintresserade från en mängd olika länder söker sig direkt till Sbi. Bland de utländska besökarna 2018 kom flera från våra nordiska grannländer men också från Afghanistan, Etiopien, Georgien, Iran, Israel, Jordanien och USA.

Styrelse

Institutet leds av en styrelse som består av representanter för de fyra stiftarna (Stockholms universitet, Svenska Förläggareföreningen, Föreningen Svenska Tecknare och Sveriges Författarförbund), Ledningsgruppen vid Sbi samt en representant för personalen. I styrelsen ingår även två ordinarie ledamöter med förankring i Stockholms kommunalpolitik. Ordföranden utses av regeringen. Mandatperioden för representanterna är normalt tre år med möjlighet till en periods omval. Styrelsen har sammanträtt vid fyra tillfällen under året.

Styrelsens sammansättning år 2018 har varit Kristina Rennerstedt (ordförande); Magnus Öhrn (docent) och Maria Andersson (docent, suppleant) från Stockholms universitet; Eva Dahlin (Bonnier Carlsen, skattmästare) och Johanna Ringertz (Natur & Kultur, suppleant) från Svenska Förläggareföreningen; Joanna Hellgren (illustratör och författare) och Linnea Krylén (konstnär, suppleant) från Föreningen Svenska Tecknare; Hanna Zetterberg (författare, vice ordförande) och Mårten Sandén (författare, suppleant) från Sveriges Författarförbund; Marja Sandin-Wester (ledamot i Kulturnämnden, ordförande i Kyrkogårdsnämnden) och Hanna Gerdes (ledamot i Kulturnämnden) från Stockholms stad samt Lillemor Torstensson (verksamhetsansvarig, föredragande), Åsa Warnqvist (ekonomichef, adjungerad) och Sofia Gydemo (bibliotekarie, personalrepresentant) från Svenska barnboksinstitutet.

Personal

Totalt har Svenska barnboksinstitutet under större delen av året haft nio anställda, fördelat på sex heltidstjänster och tre deltidstjänster, totalt 7,85 tjänster. Utöver detta har institutet vid behov anlitat timpersonal för biblioteket.

Institutets inre organisation kännetecknas av högpresterande personal med stor kompetens. Institutets ledningsgrupp (LG) består av verksamhetsansvarig och ekonomichef. Under 2018 har det inre arbetet

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

präglats av att ytterligare stärka organisationen genom fortsatt arbete med målformulering, policydokument och arbetsmiljö. Tre planeringsdagar har genomförts med fokus på övergripande mål, planering och policydokument. En planeringsdag förlades till Konstfack. Planeringsdagarna samt täta personalmöten har fört det interna arbetet framåt. Ledningsgruppen har i samarbete med den fackliga representanten påbörjat arbetet med ett samverkansavtal.

Året har också präglats av fortbildning och kompetensutveckling. Ekonomichefen har under året genomgått en ekonomikurs, biblioteksarbetet har utvecklats genom olika typer av fortbildning, bland annat i Nya Libris, samtliga bibliotekarier och LG har genomgått en kurs i presentationsteknik vid tre tillfällen i syfte att förbättra föreläsnings- och presentationsteknik och några medarbetare har utbildat sig inom webbutveckling och marknadsföring i sociala medier.

Institutets ledning och kansli

Ledningsgruppen (LG) utgörs av Lillemor Torstensson (verksamhetsansvarig, bibliotekschef och kommunikator) och Åsa Warnqvist (ekonomichef och forskningsledare). Kansliet består även av Margareta Hofgren (ekonom), Björn Andersson (vaktmästare) och Simon Springare (assistent). Lillemor Torstensson ansvarar för kommunikation och information.

Den forskningsfrämjande verksamheten

Forskningsledaren Åsa Warnqvist leder den forskningsfrämjande verksamheten och Hanna Liljeqvist är forskningsassistent.

Forskningsbiblioteket

Bibliotekets medarbetare är Kajsa Bäckius (systembibliotekarie), Sofia Gydemo (bibliotekarie, insamling av barn- och ungdomsböcker, barnämnesord), Karin Mossed (bibliotekarie, äldre samlingar och inköp av teoretisk litteratur), Henrik Wallheim (fil.dr, bibliotekarie, katalogisering, teoretiska ämnesord, tjl 6 mån fr.o.m. 13/8), Hanna Liljeqvist (biblioteksassistent, katalogisering, teoretiska ämnesord på timbasis fram till 1/12 och heltid fr.o.m. 1/12) samt Lillemor Torstensson (bibliotekschef).

Bilagor

Biblioteks- och webbplatsstatistik

	2016	2017	2018
Utlån	991	1093	923
Fjärrlån	<i>Varav 132 fjärrlån</i>	<i>Varav 121 fjärrlån</i>	<i>Varav 107 fjärrlån</i>
Antal omlån	1 834	1 833	2 061
Totalt antal utlån med omlån	2 825	2 926	2 984
Läsesalslån	1 686	1 549	1 871
Barn/ungdomsböcker, accession	2 268	3 411	2 039
Teoretisk litteratur, accession	289	329	260
Totalt antal barn- och ungdomsböcker	91 971	95 390	97 429
Totalt antal teoretisk litteratur	18 858	19 187	19 447
Totalt antal volymer	110 829	114 577	116 876
Periodika, löpande	49	49	47
Antal besökare	Enskilda: 1 283 Gruppbesökare: 231 Åhörare, internt: 765 Åhörare, externt: 974	Enskilda: 1 299 Gruppbesökare: 180 Åhörare, internt: 522 Åhörare, externt: 2 047	Enskilda: 872 Gruppbesökare: 218 Åhörare, internt: 518 Åhörare, externt: 1 411
Totalt antal besökare	3 253	4 048	3 019

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

Webbplatsen och sociala medier

Användning av *sbi.kb.se/barnboksinstitutet.se* 2016–2018 (Google Analytics)

Period	Jan–dec 2016	Jan–dec 2017	Jan–dec 2018 (okt–dec barnboksinstitutet.se)
Besök	34 376	31 777	31 217
Unika besökare	20 150	19 152	18 858
Sidvisningar	86 917	76 859	69 894
Sidor/besök	2,53	2,42	2,37
Genomsnittlig tid på webbplats	00:02:29	00:01:56	00:01:86

Period	Jan–sept 2018 <i>sbi.kb.se</i>	Okt–dec 2018 <i>barnboksinstitutet.se</i>	Sammanlagt
Besök	26 800	4 417	31 217
Unika besökare	16 525	2 333	18 858
Sidvisningar	58 641	11 253	69 894
Sidor/besök	2,19	2,55	2,37
Genomsnittlig tid på webbplats	00:01:37	00:02:34	00:01:86

Förklaringar:

Besök – totalt antal besökare inklusive alla som återvänder flera gånger.

Unika besökare – den mest intressanta siffran som visar antalet besökare (icke-duplicerade) besökare.

Sidvisningar – Sammanlagt antal gånger som sidorna visades. Upprepade visningar av en enskild sida räknas.

Sidor/besök – Genomsnittligt antal sidor som visades under ett besök på din webbplats. Upprepade visningar av en enskild sida räknas.

Statistik sociala medier 2018

Sociala medier	Antal följare	Antal uppspelningar
Pressrum Mynewsdesk	475	
Nyhetsbrev	852	
Facebook	3 683	
Instagram	1 205	
Vimeo (filmplattform)		1 873

Föreläsningar och program

- Föreläsningar under Bokprovningen (5 st), inklusive Bokprovningsturné (se särskild rubrik). (Filmmades).
- Jacqueline Woodson, 2018 års mottagare av Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne. Presentation av Lena Kåreland, juryledamot. Arrangör: Sbi i samarbete med Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne.
- En dag till minne av Ulf Stark. Medverkande: Birgitta Westin, förläggare; Magnus Öhrn, forskare, Stockholms universitet; Lena Allblom, projektansvarig, IKEA of Sweden; Anders Truedson, Titel Books AB; illustratörerna Linda Bondestam, Anna Höglund och Stina Wirsén; Erik Titusson, förläggare; Elisabeth Reslegård och Marianne von Baumgarten, Läsrörelsen; Philip Olsson, rektor; Georg Riedel, Sarah Riedel och Mats Bergström, musiker; Åsa Warnqvist, forskningsledare, Sbi; den engelska författaren och mottagare av Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne 2016 Meg Rosoff; Janina Orlov, översättare, litteraturvetare. Moderator: Lillemor Torstensson, Sbi. Arrangör: Sbi i samarbete med och med stöd av ABF Stockholm, Berghs, Bonnier Carlsen, IKEA, Lilla Piratförlaget/Gilla böcker, Läsrörelsen, OpsiS barnkultur, Rabén & Sjögren, Stockholms stad, Stockholms universitet (Centrum för barnkulturforskning), Svenska Akademien, Svenska Barnboksakademien, Svenska Förläggareföreningen, Svenska Tecknare, Sveriges författarförbunds barn- och ungdomslitterära sektion BULT.
- Workshop för medverkande i Svenska barnboksinstitutets projekt om Saga-arkivet: *Boken till barnet – att skapa, förvalta och förmedla ett kulturarv genom Barnbiblioteket Saga*. Finansierad av Åke Wibergs Stiftelse och Magnus Bergvalls Stiftelse. Arrangör: Sbi.
- Program med mottagaren av 2018 års Kulla-Gulla-pris Frida Nilsson. Intervjuad av Åsa Warnqvist, Sbi. Arrangör: Sbi i samarbete med Stiftelsen Marta Sandwall-Bergströms författarfond och Sveriges författarförbund.

Stift. Svenska barnboksinstitutet
Org.nr 802007-5852

- Att översätta serier för barn och unga, halvdag om barn- och ungdomsserier. Medverkande: Stefan Diös, översättare; Björn Wahlberg, översättare; Patrik Schylström, bibliotekarie; Christian Johansson, masteralumn vid Karlstads universitet; Natalia Batista, mangatecknare; Amanda Stenberg, bibliotekspedagog; Sofia Gydemo, bibliotekarie, Sbi. Arrangör: Sbi i samarbete med Stockholms Internationella Seriefestival. (Filmades).
- Seminarium på bokmässan i Göteborg: Ökningen av bilden i barn- och ungdomsböcker. Kajsa Bäckius, Sbi. Arrangör: Läsrörelsen/Bokmässan.
- Seminarium på bokmässan i Göteborg: Bokprovning. Sofia Gydemo och Karin Mossed, Sbi. Arrangör: Sbi.
- Seminarium på bokmässan i Göteborg: Bilden i barnboken. Professor Elina Druker, professor Sara Teleman, Kajsa Bäckius och Åsa Warnqvist, båda Sbi. Arrangör: Sbi.
- Release för *Barnavänner och skolkamrater* av Sonja Svensson. Ingår i Sbi:s skriftserie. Arrangör: Sbi i samarbete med Carlssons bokförlag.
- Kursen Att skriva barnbokskritik (se särskild rubrik).
- Barnens '68. Hur påverkade åren runt 1968 barnlitteraturen? Program med forskare som publicerat artiklar på samma tema i tidskriften *Barnboken*: Sophie Heywood, docent (universitetet i Reading, England), Helle Strandgaard Jensen, docent (Århus universitet, Danmark), Malena Janson, universitetslektor (Stockholms universitet), Lydia Wistisen, fil. dr. (Stockholms universitet), Olle Widhe, docent (Göteborgs universitet). Arrangör: Sbi.
- Två dagars workshop för medverkande i Svenska barnboksinstitutets projekt om Saga-arkivet: *Boken till barnet – att skapa, förvalta och förmedla ett kulturarv genom Barnbiblioteket Saga*. Finansierad av Åke Wibergs Stiftelse och Magnus Bergvalls Stiftelse. Arrangör: Sbi.
- En dag om ungdomslitteratur. Presentationerna Ungdomsboken i tema och siffror samt Samtida svensk ungdomslitteratur – ett spännande forskningsfält hölls av Kajsa Bäckius, Sbi. Arrangör: Sbi i samarbete med Kultur i Väst.